

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 347/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť E. P., N., zastúpenej advokátkou JUDr. V. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6 C 130/2000 z 8. marca 2007 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23 Co 268/2008 z 18. mája 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2009 doručená sťažnosť E. P., N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 130/2000 z 8. marca 2007 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Co 268/2008 z 18. mája 2009.

Zo sťažnosti vyplynulo, že „Navrhovateľ podaným návrhom sa domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po našom rozvode. Návrh na rozvod podal navrhovateľ a rozvodový rozsudok sp. zn. 6C 52/00 Okresného súdu v Dunajskej Strede nadobudol právoplatnosť dňa 26. 05. 2000.

Navrhovateľ vo svojom návrhu o vyporiadanie BSM a počas celého súdneho konania pred súdom tvrdil, že naše spoločné investície do rodinného domu, ktorý je vo výlučnom vlastníctve sťažovateľky boli 392.000,- Sk a z toho dôvodu žiadal od nej vyplatiť 200.000,- Sk.

Sťažovateľka predložila súdu všetky doklady, ktoré potvrdzovali skutočnú výšku spoločných investícií s navrhovateľom do rodinného domu. Na tieto skutočnosti boli vypočítaní aj svedkovia. Z týchto dôkazov vyplývalo, že skutočné spoločné investície do rodinného domu boli maximálne v sume 391.000,- Sk.

Súd svojim právoplatným rozhodnutím zaviazal sťažovateľku, aby na základe znaleckého posudku vypracovaného ku dňu 09. 07. 2004 navrhovateľovi zaplatila titulom finančného vyporiadania sumu 556.883,- Sk.

Článok 46 ods. 1 Ústavy SR ukladá súdom zákonom ustanoveným postupom - teda v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. poskytovať ochranu právam, ktoré sú predmetom občianskeho súdneho konania.

Rozhodnutím Okresného súdu v Dunajskej Strede a Krajského súdu v Trnave nebola poskytnutá ochrana právam sťažovateľky, najmä na spravodlivé súdne rozhodnutie, na základe ktorého by nebola poškodená.

Krajský súd v Trnave na strane 7 rozsudku sám rozoberá vhodnejší postup pri vyčíslení hodnoty spoločných investícií do nehnuteľnosti, ale napriek tomu vychádzal a priklonil sa k znaleckému posudku, ktorý sťažovateľka stále namietala.

Svojím rozhodnutím súdy porušili ustanovenie § 153 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než ako sa domáhajú, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. Navrhovateľ požadoval sumu 200.000,- Sk. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že pri vyporiadaní BSM je potrebné hodnotiť investície znalcom. Podľa § 125 O. s. p. súd ako dôkazy použije listiny, potvrdenky, doklady, výsluch svedkov a len keď je nevyhnutné posúdiť vec odborníkom - znalcom, nariadi znalecké dokazovanie. V predmetnom spore súd

nepotrebuje znalecké dokazovanie, pretože spoločné investície vložené do nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve jedného z účastníkov konania má posudzovať z predložených písomných dokladov a svedeckých výpovedí. Je to výlučne skutková otázka, ktorú súd posudzuje na základe predložených dôkazov.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka súd prihliada na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na samostatný majetok niektorého z manželov len vtedy, ak výšku náhrady oprávnený žiada. Navrhovateľ žiadal 200.000,- Sk. Súd mal zisťovať výšku spoločných investícií nie na základe znaleckého posudku, ale mal vychádzať z predložených dokladov a písomností a svedeckých výpovedí, pretože zistenie konkrétnej výšky spoločných investícií je výlučne skutková otázka. Súd rozhodol nad rámec skutočne vynaložených spoločných investícií až viac ako o 200 %.

Súd sa nevyporiadal s tým, že sťažovateľka a jej právna zástupkyňa namietala znalecký posudok, dňa 15. 11. 2004 - písomné podanie na súd, dňa 30. 05. 2005 - písomné podanie na súd, dňa 27. 02. 2006 - ústny prejav na pojednávaní, dňa 23. 04. 2007 - písomné odvolanie, dňa 18. 05. 2009 - ústny prejav na odvolacom konaní. Napriek tomu odvolací súd konštatuje na strane 7 rozsudku, že sme nenamietali postup znalca a preto znalecký posudok prijal pre posúdenie veci. Opätovne sťažovateľka poukazuje na to, že namietala znalecký posudok ako uviedla vo svojej sťažnosti vyššie a s týmito skutočnosťami sa súd nevyporiadal vo svojom rozhodnutí. Súd neuvádza z akého dôvodu neuznáva námietky sťažovateľky a jej právnej zástupkyne uvedené v dňoch 15. 11. 2004, 30. 05. 2005, 27. 02. 2006, 23. 04. 2007, 18. 05. 2009. Teda porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu, pretože sa nevyporiadal so všetkými argumentami uvádzanými v súdnom konaní.

Sťažovateľka stále tvrdila, že hodnota spoločnej investície do rodinného domu je skutková otázka, ktorú treba zisťovať na základe predložených potvrdení, písomných podkladov, ktoré dokazujú aké množstvo finančných prostriedkov bolo spoločne vložených do rodinného domu.

Všeobecná hodnota nehnuteľností sa neustále mení, v súvislosti s trhovou cenou a práve preto je potrebné, aby pri vyporiadaní majetku patriaceho do BSM sa hodnotila cena ku dňu právoplatnosti rozvodu.

Sťažovateľka poukazuje na to, že ani Krajský súd v Trnave nemá ustálený právny názor na výpočet hodnoty spoločných investícií do nehnuteľnosti (strana 7 rozsudku).

Práve preto, nemôže svojim rozhodnutím ohrozovať právnu ochranu sťažovateľky, ktorú jej poskytuje zákon.

Súd má zohľadňovať všetky skutočnosti dôležité pri určení výšky spoločných investícií tak, aby ani jeden z účastníkov konania nebol poškodený alebo zvýhodnený.

Sťažovateľka poukazuje na to, že navrhovateľ už rok pred rozvodom nežil s ňou v spoločnej domácnosti. V súdnom konaní nebol zisťovaný príjem navrhovateľa z daňových priznaní za roky 1997, 1998, 1999. Hoci sťažovateľka trvala na tom, aby súd tento príjem zistil, lebo jedine tak sa môže vypořadať s tým, akými finančnými prostriedkami prispel na investície do rodinného domu. Súd tento príjem vôbec nezisťoval a odvolací súd vo svojom rozhodnutí nezdôvodňuje, z akých dôvodov. Teda porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu, pretože sa nevyporiadal so všetkými argumentami uvádzanými v súdnom konaní.

Sťažovateľka výlučne sama ako svadobný dar dostala peniaze. Navrhovateľ dostal hmotné dary, ktoré si zobral. Sťažovateľka preukázala súdu, že na svojej vkladnej knižke, ktorá výlučne patrila jej mala uložených 70.000,- Sk, kópia VK je založená v súdnom spise. Počas dvoch rokov, keď navrhovateľ žil so sťažovateľkou v spoločnej domácnosti finančne ničím neprispieval. “

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd v Dunajskej Strede v konaní vedenom pod sp. zn. 6C 130/2000 a Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 268/2008 porušil základné právo E. P. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudky Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23 Co 268/2008 a Okresného súdu v Dunajskej Strede sp. zn. 6C 130/2000 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu v Dunajskej Strede.

E. P. sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 16.597,- EUR, ktoré je povinné vyplatiť spoločne a nerozdielne Okresný súd v Dunajskej Strede a Krajský súd v Trnave do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

E. P. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 245,70 EUR ktoré sú Okresný súd v Dunajskej Strede a Krajský súd v Trnave spoločne a nerozdielne povinní vyplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľky do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

Zároveň si sťažovateľka dovoľuje navrhnúť v zmysle § 52 ods. 2 Zákona o ústavnom súde, aby Ústavný súd SR rozhodol o dočasnom opatrení, ktorým by odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Trnave v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede, vzhľadom na negatívne dôsledky, ktoré môžu sťažovateľke vykonaním rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vzniknúť.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že rozsudkami okresného súdu sp. zn. 6 C 130/2000 a krajského súdu sp. zn. 23 Co 268/2008 došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

a) Sťažovateľka namietala porušenie označeného práva postupom a rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 130/2000. Ústavný súd však konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na

preskúmanie postupu a rozhodnutia okresného súdu v zmysle namietaného porušenia označeného práva na spravodlivé súdne konanie, pretože sťažovateľka mala k dispozícii účinný opravný prostriedok, ktorý jej zákon poskytuje na ochranu jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na použitie ktorého bola sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov. Takýmto právnym prostriedkom bolo odvolanie podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorému predchádzalo namietané konanie okresného súdu. Sťažovateľka napokon tak aj postupovala a o tomto postupe a rozhodnutí okresného súdu rozhodoval krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 268/2008. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o odvolaní teda v tomto prípade (vzhľadom na princíp subsidiarity) vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd časť sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho základného práva napadnutým rozhodnutím okresného súdu, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

b) Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecné súdy vyvodili. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať

rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu napadnutým rozsudkom krajského súdu, pričom podstata námietok sťažovateľky spočíva v nedostatočnom zistení skutkového stavu, jeho vyhodnotení, nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré sa stalo základom pre rozhodnutie súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že:

«Rodinný dom sp. č. 142, postavený na parc. č. 673 patril do výlučného vlastníctva odporkyne ešte pred uzavretím manželstva a počas manželstva účastníci konania do tohto domu investovali. Súd prvého stupňa ohľadom spoločnej investície postupoval tak, že ustanovil znalca Ing. J. C. ktorého úlohou bolo určiť všeobecnú hodnotu spoločnej investície do predmetného rodinného domu a znalecký posudok bol vyhotovený ku dňu 23. 07. 2004. Znalec postupoval vo veci tak, že vykonal ohliadku dňa 09. 07. 2004 za účasti účastníkov konania, na ktorej spoločne prerokovali postupnosť výstavby, prestavby časti rodinného domu, ktorý zachytil do zápisnice, ktorý tvorí prílohu znaleckého posudku. Obaja prítomní na znak súhlasu podpísali záznam, ktorý sa robil v mieste ohliadky. Na základe záznamu bol spracovaný rozpočet. Na základe spracovania prístupných podkladov celková výška spoločnej investície bola určená na 1.183.474,80 Sk.

Odporkyňa s uvedeným procesným postupom prvostupňového súdu v konaní nesúhlasila, nakoľko žiadala, aby súd zohľadnil skutočne vložené investície do nehnuteľností, znalec nebol potrebný, pretože ide o skutkovú otázku na vyriešenie ktorej nie sú potrebné odborné znalosti.

Odvolaací súd pri posudzovaní otázky spoločnej investície oboch manželov za trvania manželstva do rodinného domu patriaceho do výlučného vlastníctva odporkyne vychádzal z nasledujúcich skutočností. (...)

Investície v tej najvšeobecnejšej rovine predstavujú odklad dnešnej spotreby v prospech očakávanej vyššej spotreby v budúcnosti. Hodnota - výnos, alebo strata investície sa určuje nie v jej počiatocnej výške, ale k neskoršiemu dátumu napr. k dátumu jej výberu alebo k predaju veci. Investor nesie riziko s danou investíciou spojené. Investícia, t. j. hodnota majetku, do ktorého bola vložená preto logicky môže byť podľa jej kvality a ďalších faktorov vyššia alebo nižšia než na počiatku. Treba však podotknúť, že motivácia investora už z podstaty ekonomického správania osôb vždy smeruje k rozmnoženiu alebo aspoň zachovaniu doterajšieho majetku. Odvolací súd poukazuje na to, že nikto nie je uzrozumený s tým, že za svoj dom, byt dostane v budúcnosti rovnako, ako do neho tým či oným spôsobom investoval, každý očakáva určitý pohyb a väčšina v prípade nehnuteľností špekuluje s rastom.

V doterajšej rozhodovacej praxi súdov otázku ohľadom investícií riešilo rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 42/72, ktorý uviedol, že „nemožno prihliadať k rozdielu medzi cenou nadobudnutej a vyššou cenou ku dňu vyporiadania, nech je tento rozdiel vzniknutý tým, že vec bola zakúpená za cenu nižšiu, než akú v skutočnosti ku dňu kúpy mala, a jej skutočná cena sa prejavila pri ocenení, pri vyporiadaní alebo v dôsledku zmeny cenových predpisov, či s ohľadom na ponuku a dopyt v dobe vyporiadania.“ Táto koncepcia náhrady investícií vo výške, v ktorej boli vynaložené v minulosti však naráža na niekoľko problémov. V prvom rade ide o problematický koncept náhrady investícií v redukovanej hodnote v prípade amortizácie, či úplného zániku veci, do ktorej bolo investované, ako boli formulované v rozhodnutí R 42/72 a R 43/74. Je potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 3421/20006, ktorý uviedol, že „náhrada za prostriedky vnesené do BSM prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď sú použité súčasne so spoločných prostriedkov manželov na nadobudnutie určitej veci, a to za predpokladu, že táto vec ku dňu zániku BSM existuje, resp. nebola spotrebovaná, či nestratila hodnotu.“ Taktiež je nutné poukázať aj na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 1037/2004, v ktorom sa nachádza odkaz na R 42/72. V tomto rozhodnutí je uvedené, že „ak bola nejaká vec získaná za trvania manželstva BSM z časti prostriedkov patriacemu len jednému z manželov, potom pri vyporiadaní je manžel, z ktorého prostriedkov bol tento náklad vynaložený, oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené, čo takto vynaložil. V dobe vyporiadania bola hodnota veci nižšia, než bola jej pôvodná hodnota, bolo by treba k tomu

prihliadnuť a náklady, ktoré na ne jeden z manželov zo svojich prostriedkov vynaložil by sa nenahradili v plnenej výške ale len vo výške redukovanej podľa pomeru, v ktorom došlo ku zníženiu hodnoty veci. Ak však v dobe vyporiadania by bola hodnota vyššia než pôvodná hodnota, potom k tomuto zvýšeniu pri stanovení náhrady nákladov vynaložených len z prostriedkov jedného z manželov neprihliadol.“ Tento výklad princípu redukcie je v rozpore s judikatúrou zakazujúcou valorizáciu investícií a oba tieto princípy nemôže vedľa seba obstať. Je potrebné poukázať, že hodnota spoločnej veci - jej zvýšená hodnota sa totiž pri vyporiadaní delí dvoma, zatiaľ čo prípadná valorizácia investícií patrí len tomu z manželov, ktorý ju zo svojho vynaložil a medzi oba by sa potom delil len zostatok hodnoty veci po jej odpočítaní. Pri investíciách v opačnom smere zo spoločného majetku na majetok individuálny by pri zachovaní argumentácie prijatej v uvedenom rozhodnutí navyše neprofilovalo BSM, ale len ten z manželov, na ktorého majetok by bola investícia vynaložená. Dôsledok prijatého riešenia na majetkové pomery bývalých manželov pri vyporiadaní BSM tak môže byť celkom zásadný. Podľa uvedeného výkladu totiž nie je možná náhrada investícií v tzn. zvýšenej hodnote s odôvodnením, že sa pri vyporiadaní BSM sa nahrádza iba to, čo bolo v minulosti vynaložené a tak nemôže byť logicky možná ani redukcia, tzn. znížená hodnota v prípadoch poklesu ceny, resp. v prípade neefektivity investície, pretože k tomuto zníženiu došlo až po vynaložení investície.

Pokiaľ teda Občiansky zákonník o uvedených kritériách nehovorí, nie je možné zákonný termín vynaloženia vykladať rôznym spôsobom s ohľadom časového zaradenia.

Rovnako možno konštatovať, že investície zo spoločného majetku na výlučný majetok, prípadne investície z výlučného majetku na spoločný majetok možno uplatniť iba pri zániku BSM v rámci jeho vyporiadania. Nesprávny je preto názor odvolateľky, že sa malo vychádzať ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva. Taktiež možno konštatovať, že náhrada týchto investícií je inštitútom súkromného práva a súkromné právo je vo svojej podstate určitým formálnym obrazom reálnych ekonomických procesov spoločnosti, v ktorej každý subjekt maximalizuje svoj úžitok právom rešpektovaným spôsobom. (...)

Odvolačiemu súdu je známa doterajšia súdna prax ohľadom výkladu otázky valorizácie investícií uskutočnených za trvania manželstva s poukazom na doslovný výklad rozhodnutia Najvyššieho súdu publikovaného pod R 42/72. Doterajšia judikatúra stále

vychádza zo zákazu valorizácie investícií a nahrádzujú sa vo výške prostriedkov vynaložených na investície v dobe ich uskutočnenia v minulosti. Oproti tomu je však nepochybné, že judikatúra dovodila aj koncepciu redukcie investícií, ktorá vznikla asi preto, že opačný výklad zodpovedajúci nosnej myšlienke zákazu valorizácie vedie k absurdným záverom, že pri vyporiadaní BSM budú nahrádzované pôvodné investície do vecí ku dňu zániku BSM a ku dňu jeho vyporiadania už neexistujúcich či bezcenných.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti nie je udržateľná myšlienka, že investície budú nahrádzované maximálne do výšky prostriedkov vynaložených v budúcnosti aj so súhlasom oboch manželov, pretože reálna hodnota investícií môže byť v dobe vyporiadania celkom iná a z ničoho nemožno odvodzovať, že s týmto následkom boli manželia uzročení. Naopak takýto predpoklad je v súlade s reálnym ekonomickým správaním osôb. Dôsledky takejto aplikácie zákona nie sú spravodlivé a smerujú proti zmyslu a účelu Občianskeho zákonníka v dnešnej dobe, keď pojmy ako inflácia, výnos majetku, riziko, trhové utváranie cien majú na rozdiel od doby pred rokom 1989 zásadný význam a určujú v podstate správanie osôb.

Za vhodnejší sa odvolaciemu súdu javí extenzívny výklad, ktorý vedie k chápaniu investícií ako k hodnote, o ktorú sa individuálny majetok jedného z manželov v dôsledku spoločnej investície ku dňu vyporiadania zvýšil. Takýto prírastok je v skutočnosti tým, čo ku dňu vyporiadania bolo na majetok vynaložené. Potom náprava takéhoto obohatenia medzi manželmi je zrejme účelom príslušného ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Čo sa týka postupu súdu pri vyčíslení hodnoty tejto investície ku dňu vyporiadania je potrebné uviesť, že prvostupňový súd ustanovil za účelom jej vyčíslenia znalca, ktorý mal určiť všeobecnú hodnotu investície.

Odvolací súd však za vhodnejší pokladá postup, že v predmetnej veci bolo potrebné zistiť hodnotu nehnuteľnosti s investíciou a hodnotu bez investície a tento rozdiel vydeliť dvoma, čo by bol vyporiadací podiel. Odvolací súd však poukazuje na to, že odvolateľ tieto skutočnosti nenamietal, neformuloval tieto skutočnosti ako odvolací dôvod a za tohto stavu preto odvolací súd vychádzal zo správnosti podaného znaleckého posudku, ktorý účastníkmi konania v tomto smere, čo sa týka postupu znalca, bol prijatý.

Za uvedeného stavu teda odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu je vecne správne v časti určenia masy BSM, aj v časti vyporiadania

hnutelných vecí a spoločnej investície, pričom odvolací súd doplnil ďalšie podstatné dôvody pre uvedené závery.»

Podľa názoru ústavného súdu uvedený potup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľka so skutkovým hodnotením a následne s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti, neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti aj v tejto časti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2009